

Aan Provinciale Staten

Datum : **11 SEP. 2018**
Documentnr. : 2018-060.067/37/A.23
Dossiernummer : K6274
Behandeld door : N. de Jong
Telefoonnummer : (050) 316 4624
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Addendum onderzoek IV

Geachte dames en heren,

Aanleiding

Op 16 december 2015 heeft u bij de behandeling van de herziene ontwerp omgevingsvisie 2016-2020 een motie aangenomen waarin u ons heeft gevraagd om in samenspraak met de landbouwsector en de natuur- en milieuorganisaties te komen tot een regeling om ontwikkelingsruimte te bieden bij verduurzaming van de intensieve veehouderij. In dat kader hebben wij LTO-Noord Projecten opdracht gegeven om een inventarisatie te maken van de stand van zaken rondom verduurzaming in de IV-sector in Groningen. De rapportage hiervan is in december 2017 aan u voorgelegd.

Eerdere behandeling in PS

Bij de behandeling van dit rapport in de Statenvergadering van 13 december 2017 hebben wij u toegezegd dat er in 2018 een aanvulling op dat rapport zou komen, waarin onder andere de resultaten van de twee openstellingen POP3-subsidieregelingen voor investeringen die bijdragen aan verduurzaming van de (intensieve) veehouderij, verder zouden worden uitgewerkt.

Rol en bevoegdheden PS in deze fase

U ontvangt bij deze de toegezegde aanvulling ter informatie. Naast de concrete resultaten van de subsidieregelingen vindt u in dit aanvullende rapport ook een analyse van de effecten die dit heeft gehad en mogelijk in de komende tijd nog heeft op de sector in Groningen en wordt er in gegaan op de problemen waar (een aantal van) de aanvragers tegenaan gelopen zijn in hun streven naar verduurzaming.

Vervolg

Niet van toepassing.

Extern betrokkenen

Net als het eerste onderzoeksrapport is ook deze analyse is in onze opdracht uitgevoerd door LTO-Noord Projecten. Een aantal veehouders is nauw betrokken geweest bij de analyse en de ontwikkeling van de openstellingsbesluiten voor POP3-subsidie. De Natuur- en Milieufederatie heeft desgevraagd aangegeven niet bij dit onderzoek betrokken te willen zijn.

Nadere toelichting

In het addendum van het rapport 'De Groningse Intensieve Veehouderij in Beeld' wordt een aantal conclusies getrokken:

- Veehouders (in dit geval van varkens, pluimvee en kalveren) willen aan de slag met verduurzaming. Meer dan de helft van de veehouders in Groningen heeft op enig moment ingeschreven op de subsidieregelingen en, zeker bij de tweede openstelling, zijn de genomen maatregelen ambitieus. Te denken valt dan aan boeren die doorontwikkelen naar een 3-sterren-systeem of helemaal omschakelen naar biologische veehouderijconcepten.
- De bijzondere structuur van de veehouderij in Groningen, met relatief veel beschikbare grond, maakt dat onder andere het realiseren van uitloop gemakkelijker kan zijn. Dit biedt perspectieven voor bijzondere stalconcepten, waarin uitloop naar buiten een belangrijke rol speelt. Te denken valt bijvoorbeeld aan het Kipster-concept, maar er zou ook ruimte kunnen zijn voor het ontwikkelen van een eigen Groninger stalconcept.
- Vooral de vraag in de markt bepaalt op dit moment of het voor boeren aantrekkelijk is om de stap te zetten richting meer sterren onder het 'Beter Leven' keurmerk.
- De verschillende, vooral landelijke regelingen voor stoppende bedrijven bieden mogelijk kansen voor duurzame ontwikkeling van de sector in Groningen. Daarbij moet specifiek aandacht zijn voor eventuele problemen die kunnen ontstaan door leegstand (verpaupering, criminele activiteiten etc.).

Naar aanleiding hiervan zijn een aantal aanbevelingen gedaan aan GS:

- Blijf ruimte bieden voor innovatieve ontwikkelingen, zowel fysiek als financieel.
- Kijk welke mogelijkheden er zijn om de ruimte van stoppende bedrijven te benutten om de blijvers te helpen bij de verduurzaming van hun bedrijf, zonder dat het aantal dieren in de provincie stijgt. Daarbij zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan het verdelen van dieren over meerdere bedrijven.
- Kijk welke rol de provincie kan en wil spelen bij het regisseren en faciliteren van de 'achterkant', marktontwikkeling, ondersteuning van nieuwe concepten enzovoorts.

Wij zijn van mening dat de regels ten aanzien van intensieve veehouderij, zoals die op grond van de door uw Staten vastgesteld Omgevingsverordening gelden, het beoogde effect hebben. Deze leiden niet tot uitbreiding van de intensieve veehouderij in onze provincie en bieden naar onze mening voldoende ruimte voor duurzame ontwikkeling van de sector.

Een Groninger Verdienmodel voor de intensieve veehouderij, waarbij aanvullende duurzaamheidseisen gesteld worden aan uitbreiding achten wij onnodig. Na 1 januari 2019 is binnen de POV uitbreiding van het staloppervlak alleen nog mogelijk in verband met milieu-eisen of eisen rondom dierwelzijn. Daarnaast bieden de verschillende markttrajecten (o.a. Beter Leven) naar onze mening voldoende handvatten en borging om verduurzaming in de veehouderij vorm te geven.

Wij vinden het van belang dat de ingezette ontwikkeling van de afgelopen twee jaar doorgezet wordt. Wij willen daarom onderzoeken op welke manier de provincie daarin een rol kan spelen. Wij denken daarbij vooral aan ondersteuning bij omschakeling naar (nieuwe) duurzame stalconcepten (waaronder biologische concepten). Wij zien dat een aantal verduurzamingsinitiatieven onvoldoende op gang komt, ondanks de goede wil die er bij de betrokken veehouders bestaat. Deels heeft dit te maken met de vraag naar duurzamer geproduceerd vlees (en eieren), die nog achterblijft bij het aanbod. Mede als gevolg daarvan worden duurzame investeringen door banken vervolgens gezien als zeer risicovol en is het voor ondernemers lastig om de financiering rond te krijgen, zelfs als daar door de provincie via een subsidieregeling aan bijgedragen wordt.

Binnen de bestaande programma's rondom biologische en natuurinclusieve landbouw zullen wij ons, waar mogelijk en passend, gaan inzetten om een bijdrage te leveren aan de voedseltransitie. daarbij zullen wij ons vooral richten op de verdere ontwikkeling van de markt voor producten met lokale extra's, waarin de verdere ontwikkeling van streek-eigen houderijconcepten een rol kan spelen.

Alles overziend geeft deze aanvulling op het rapport van december 2017 voor ons geen aanleiding om u voor te stellen het eerder vastgestelde beleid en de in de Omgevingsverordening gestelde regels te wijzigen.

Wij bieden u bij deze dan ook de aanvulling op het rapport aan, en zeggen u toe dat wij zullen onderzoeken hoe de ingezette ontwikkeling richting een duurzame veehouderij verder vorm kan krijgen en kan worden ondersteund. Resultaten van dit onderzoek verwachten wij in de loop van het voorjaar 2019.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:

Nr.	Titel	Documentnr.	Soort bijlage
1.	Addendum 'De Groningse Intensieve Veehouderij in Beeld'	2018-060052	Rapport